

KLASSIEK ER DOOR KROATIË

Voor je lol ga je in Nederland niet in de auto zitten. Zelfs op zondagen rijd je jezelf hopeloos vast. Hoe anders is dat in Kroatië. Verslaggever Peter van de Kraats rijdt als een klassieke filmheld neuriënd door dat land. Zonder rem- en stuurbevestiging. TEKST PETER VAN DE KRAATS FOTO'S RICK NEDERSTIGT

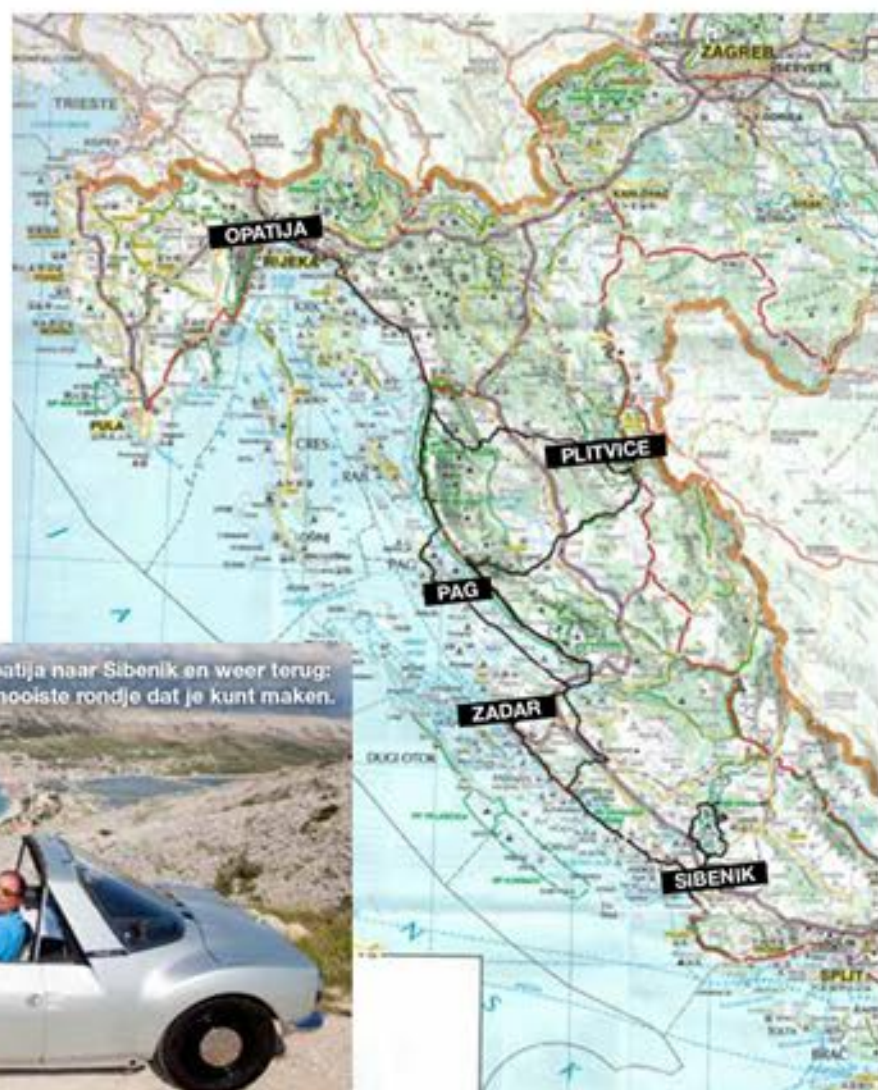

Plitvice is van een ongekende schoonheid.

Je krijgt er gespierde kuit en dikke spierballen van, van Robi's Matra. Het betreft hier namelijk een automobiel uit het jaar 1970.

En toen hadden ze nog geen rem- of stuurbevestiging. Toen moest je gewoon werken tijdens de rit. "Ja, even flink doordraaien, hou het gas erop! Een klassieker moet je op toeren houden. Je haalt het, je haalt het. Terugschakelen naar zijn twee. Gaat niet zo makkelijk soms, de versnelling zwabbert een beetje. Sturen, sturen. Ja, gaat zwaar hè. Prima, prima." Robi Rizvic (40) zit ontspannen naast me in zijn klassieke Matra terwijl ik licht zwetend in de warme Kroatische zon zijn Matra over een Kroatische B-weg manoeuvreer. Als ik dit de hele dag moet doen heb ik vanavond spierpijn, schiet door mijn hoofd. Elke bocht die iets scherper is dan flauw betekent in een klassieke wagen namelijk werken. Net als de pedalen bedienen en schakelen. Niks gaat zo soepel als in een moderne auto.

Maar dat is dus juist de fun van een toer door Kroatië met Roads4classicS, de reisorganisatie van Robi. Hij is door zijn voorliefde voor klassieke Matra's begonnen met georganiseerde rondrei-

Van Opatija naar Sibeniik en weer terug: het mooiste rondje dat je kunt maken.

zen met klassieke (of andere, zie kader) auto's door zijn tweede thuisland, het mediterrane Kroatië. Is dat een mooi land om door te rijden? hoor ik u vragen. Ja, dat is een enorm mooi land om door te rijden zelfs. Ik had voor ik naar Zagreb vloog geen enkel beeld van Kroatië. Ja, kamperen en warm. Plus rotsachtige stranden. Vage verhalen van nog vagere kennissen. Maar al op het moment dat we met het huurautootje Opatija, een stadje aan de Adriatische zee, in rijden, krijg ik een vakantiegevoel. Een oude Franse badplaats, Cannes of zo, daar doet het me aan denken. Ik zie een boulevard waar mensen in zomerjurken en lichte

Franse Riviera? Spaans vissersdorp? Siciliaanse kust? Nee... Kroatië!

Voorproeven van wat zo in de peka op tafel komt.

broeken flaneren, statige oude of luxeuze nieuwe hotels aan de kust, jachthaventje met dure boten. Opatija is het vertrekpunt van Robi's reizen. Of in ieder geval van de onze. Vanwege de mooie maar ook centrale ligging.

Met Claudia Cardinale!

Als we de volgende morgen uitgeslagen bij Grand Hotel 4 Opatijska Cvijeta in de Matra stappen, doet de historische stad voor mij ineens dienst als een decor uit het bouwjaar van de auto, uit 1970 dus. Ik voel me een ietwat gezette Marcello Mastroianni die Claudia Cardinale op gaat halen voor een ritje langs de kust. Het is lang geleden dat ik zo genoten heb van autorijden. Volgens mij gaat er nog geen 800 meter van de geasfalteerde weg onder me rechtdoor. De bochten die ik neem kan ik na een uur al niet

meer tellen. Het is rijden alsof je slalomt. En de omgeving is overweldigend. In een open klassieke auto geniet je daar veel meer van dan in een gesloten met airconditioning gekoelde moderne bak. Voor je het in de gaten hebt ben je anderhalf uur of meer onderweg. In een paar dagen tijd rijden we voor mijn gevoel door meer dan vier verschillende landen. Van de Franse Zuidkust naar de rotsige Canarische eilanden via de Spaanse costa naar de heuvels van het Beierse woud. Ik ben echt verbaasd dat dit land op zo'n relatief klein stuk zo'n rijkdom aan natuur en cultuur heeft. En heerlijk eten, voor mij zeer belangrijk als ik op vakantie ben. De Kroaten houden daar ook van, net als van lekkere

wijn. Dus ook als ik de auto uitstap blijf ik genieten. De Kroatische keuken staat bekend als de keuken van de regio's. In het binnenland zijn de voornaamste ingrediënten vlees, peulvruchten en granen met invloeden van de Hongaarse, Oostenrijkse en Turkse keuken, terwijl de mediterrane gerechten aan de kust beïnvloed zijn door de Italiaanse en Griekse keuken, waarbij veel vis, zeevruchten en groenten op het menu staan. In Benkovac stoppen we bij een verborgen parel, volgens kenners het beste traditionele restaurant van Dalmatië, misschien wel van heel Kroatië: Sopot. De oude eigenaar vertelt dat zijn zoon er nu de scepter zwaait, maar dat het restaurant al sinds 1904 in de familie is. We eten hier *peka*, een op een groot houtvuur en gloeiende as in een specia-

De bochten zijn niet te tellen. Het is rijden alsof je slalomt...

le pan met bolle deksel bereid maal van lamsvlees, kalfsvlees en aardappelen. Deze traditionele Kroatische kooktechniek heet *ispod peke*, kost tijd en is niet in een recept te vangen, vertelt de oude kok tot mijn verdriet. Het is koken op gevoel, iedere keer weer. Want de ingrediënten zijn iedere keer anders, het vuur ook. En dan is het schuiven met de pan, meer of minder in het vuur, of op de gloeiende as, puur op gevoel van de kok. Nou, met het gevoel van deze man en zijn zoon is helemaal niks mis. Heerlijk eten.

Tegen de stroom in

Het is even koud, maar daarna heb ik bijna zin om te juichen. Het water dat net van de Krka-watervallen naar beneden is gestort en nu met grote vaart bruisend langs mijn lichaam stroomt is geweldig fris en zuiver. Kroatië kent vele natuurparken en -reservaten. We zijn deze reis ook bij de nog veel indrukwekkender watervallen van de Plitvice

Ik moet lang en hard borstcrawlen tegen de woeste stroom in

Meren geweest. Daar loop je op een houten steigerpad vlak langs en over de watervallen. Deze dag zijn we rond het middaguur gestopt bij het nationaal park Krka, waar eveneens watervallen zijn. Op het oog wat minder indrukwekkend dan die van Plitvice, maar ze kennen een andere, voor mij veel leukere attractie. Je mag hier zwemmen! Als fotograaf Rick me na de eerste foto's vraagt of ik even wat verderop wil gaan zwemmen, roep ik 'geen probleem'. Maar de rotsen in deze rivier zijn groot en grillig en de stroming ook. Als ik me via een paar rotsblokken onder

water naar een iets dieper stuk getrokken heb en ga zwemmen moet ik lang en hard borstcrawlen tegen de woeste stroom in om de pakweg 10 meter naar het stuk waar ik heen wil te overbruggen. Gaaf! Dat is nog eens wat anders dan een stukje Middellandse Zee of een

Worst, kaas, olijven en wijn voor thuis? Check!

Als je niet zo diep gaat, schijn je minder last te hebben van de sterke stroming van de Krka-watervallen. Oeps... te laat.

Rijden in een Matra betekent werken. Maar wat een werkplek!

hotelzwebedjke beden ik tevreden maar hijgend op weer een ander rotsblok. Ik zwaai naar de fotograaf.

Het mooiste stuk van de route, kan ik nu wel zeggen, vind ik de weg van de oude stad Zadar langs de kust naar de pas over de heuvels die ons het binnenland in zal voeren. De route slingert over een grillige kustweg, dan weer hoog dan weer laag, dan weer door stukken stille natuur, dan weer door kleine kustdorpjes en vissersplaatsjes. Ik ga er van neuriën. Doe ik alleen als ik het echt naar mijn zin heb. Kan me

niet heugen dat ik in de auto zo blij werd dat ik ging neuriën...

Jammer genoeg komt aan alles een eind. Ook aan mijn Matra-toer door Kroatië. Onze laatste stop is in de plaats waar het een paar dagen geleden begon. Opatija. Ik ben niet gebouwd voor kleine autootjes en stap bepaald niet elegant uit de lage oude Matra. En bij iedere stop heb ik een minuutje nodig om het lichaam weer aan de staande en lopende stand te laten wennen. Maar ik voel me geweldig. Ik blijf neuriën. Jammer dat ik geen Kroatische deuntjes ken.

TOUR DE KROATIË OUD & TRENDY

- Kvarner is de baai in het noorden van de Adriatische Zee waar deze toer startte en vervolgens langs voerde. De grootste eilanden in de Kvarnerbaai zijn Cres, Krk, Pag, Rab en Lošinj. www.kvarner.hr
- Peter reed bijna de het hele gebied Lika-Senj door (regio van de Plitvice-meren en -watervallen). Daar loopt ook het naar zijn mening mooiste stuk van de route, de weg langs de kust. www.lickosenjska.com
- Sibenik is het meest zuidelijkste stukje van deze route. Heerlijk mediterraan. www.sibenikregion.com
- Oud en trendy tegelijk: de Kroatische kuststad Zadar. Een bijelo vino (witte wijn) op het parkterras boven op de stadswallen, eten op een binnenplein van een prima restaurant of kiezen uit tientallen soorten vers schepijs, het kan hier. www.zadar.hr
- Regio Karlovac is het gebied tussen Lika en Zagreb, vol met historische wegen en bruggen, bossen, rivieren plus middeleeuwse steden en dorpen. www.tzkz.hr

ZELF KLASSIEK TOEREN?

Roads4classicS organiseert autorondreizen door Kroatië. Op maat gemaakt. Een eigen klassieker, een gehuurde, met de eigen moderne auto, in groepsverband, individueel, alles is mogelijk. Maar altijd van A tot Z geregeld. Je hoeft alleen maar Kroatische kuna's uit te geven aan wat eten en drinken hier en daar. "Ik plan de dagen nooit helemaal vol," licht eigenaar van Roads4classicS Robi Rizvic toe. "Iedere dag vertrek je rond negen of tien uur en kom je tussen twee en vier uur 's middags in de volgende stad of op de nieuwe locatie aan. Dat maakt deze rondreizen ideaal om met z'n tweeën te doen, want tijdens de samenstelling streef ik naar de perfecte balans tussen lekker sturen tijdens de rit in de ochtend en daarna in de middag heerlijk relaxen aan het strand, shoppen, lekker eten op een terras of een historische stad bezoeken." Meer info via de site www.roads4classics.com.

DE 10 MOOISTE PANORAMISCHE AUTOROUTES

1 KROATIË MET ROADS4CLASSICS

Dit stukje voormalig Joegoslavië herbergt zo veel verschillende landschappen dat je op één dag van de Zuid-Spaanse kust via Toscaanse heuvels naar het Duitse Schwarzwald lijkt te rijden. En onderweg maakt het niet uit waar je stopt. Wijn en spijzen zijn van uitzonderlijke aard.

2 IERLAND, THE WILD ATLANTIC WAY

De wilde Atlantische snelweg is niet zo snel, maar bestrijkt wel de hele westkust van Ierland. En leidt je langs de kliffen en door het woest groene landschap dat dit stukje Europa kenmerkt en volgens de Ieren zelf het mooiste land ter wereld is.

3 FINLAND, TURKU-ARCHIPEL

Op de kaart ziet de Turku-archipel in Finland er niet uit als een gebied met doorgaande wegen, maar de 180 gaat er toch echt dwars doorheen, compleet met bruggen en hier en daar een pont. Schitterende route door de natuur. Misschien alleen wel wat extra ruitenvloeistof meenemen voor de vele muggen die de dood op je voorruit zullen vinden.

4 SCHOTLAND, WHISKY TRAIL

Tegen je vrouw kun je zeggen dat jullie een prachttril langs de Schotse Lochs en door de Hooglanden gaan maken, jij weet dat deze trail je langs dertig (dertig!) whiskydestilleerderijen voert. Dus misschien moet je vrouw ook wat kilometers achter het stuur... Maar na deze tour ben je wel een kenner van de Schotse Malt Whisky.

5 NOORWEGEN, NAAR DE NOORDKAAP

Een rit van pakweg 4000 kilometer, de tocht door Noorwegen naar het noordelijkste puntje van Europa. Komt door al die fjorden die je af moet rijden. Maar aan het einde wacht er Aquavit met vers gevangen king crab.

6 ROEMENIË, TRANSFĂGĂRAȘAN

De kortste van de tien mooiste routes: slechts 90 kilometer lang is deze rit in Roemenië. De nationale weg 7C loopt van Pitesti naar Curtea de Arges en leidt door het Făgăraș-gebergte, waar 2000 meter het hoogste punt is dat je met de auto bereikt. En je komt ook langs het kasteel van graaf Dracula... Volgens ex-Top Gear-presentator Jeremy Clarkson de mooiste route, volgens ons nummer 6.

7 IJSLAND, RINGWEG

Net iets anders dan een rondje Texel, deze ronde van IJsland. Ruim 1300 kilometer, waarbij je vulkanen passeert, langs geisers scheert, lavalandschappen doorkruist en zwarte zandstranden bekijkt. Pas op voor trollen en elfen, die schijnen er echt te wonen.

8 NEDERLAND, BROUWERIJENROUTE

Niet te vergelijken met de Schotse Whiskyroute, maar wel minstens zo lekker. In het zuiden van Nederland rij je langs de beste bierbrouwerijen. Deze toer van 220 kilometer voert langs zes Nederlands Limburgse en vier Vlaams Limburgse mooie maar soms onbekende brouwmeesters, zoals Brouwerij de Fontijn in Stein en Dorpsbrouwerij de Maar in Jabeek.

9 SPANJE, VAN PAÍS BASCO NAAR GALICIË

Rij van de eigenwijze Basken in San Sebastian (dat de Basken heel eigenwijs zelf altijd Donostia noemen) naar de eigenzinnige provincie Galicië en maak kennis met de onbekende topwijnen van Spanje als Txakoli en Albariños. Die drink je terwijl je respectievelijk pintxos en queixo de tetilla eet. Rij de route en je ontdekt vanzelf wat dat allemaal is.

10 BELGIË, RONDE VAN VLAANDEREN

Doe de Ronde van Vlaanderen, niet op de vélo, maar met een wagen. Bijvoorbeeld van de Grote Markt van Sint Niklaas over de Muur van Geraardsbergen, via de IJzertoren bij Diksmulde en de Kanarieberg naar Oudenaarde. Of welke ronde je ook maar wilt. Een rondje Vlaanderen is altijd plezierig en staat bol van het goel voeler.

Dit artikel had niet tot stand kunnen komen zonder de hulp van het Kroatisch Verkeersbureau (www.kroatischverkeersbureau.nl).

GELUKKIG IN
NASHVILLE

DÉ ZOMERBIERENTEST

10 VAKANTIE
PUZZELS

MANUELA
WIL HET
HETER

Zomer

PANORAMA

ZOMERSPECIAL 2015 • WWW.PANORAMA.NL • NEDERLAND, BELGIË € 4,50

GROTE
TOP 10
NUMMER

HOOGTEPUNTEN
TOERIST IN
EIGEN LAND

RELAXED
KLASSIEKER
IN KROATIE

LIFTEN
KORTRIJK IS
NET PARIJS

MANNENSTAD
BOEMELLEN IN
BOEDAPEST

DIT IS EEN TOPZOMER!